

R

rabiják	zuřivec, surovec
rabovat'	prohledávat, drancovat, loupit, plenit
rabovník	poberta, zloděj
rábská	viz "kvačka"
rabuša	hůlka, na níž se pomocí vrubů zaznamenávala vykonaná robotá
rabůvka	zbojnictví, rabování, loupež, přepad
rača	údolí úzké hluboké, průrva, strž
račet' +	rachotit, vyhrnout se (<i>Ze daleka zaračely kočáry. Až písknu, všeci vyračijá ven.</i>)
rači, -čik	raději
ráčna	oblouk na kružný nebozez
rada	sezení, schůze radních (<i>Je v radě.</i>)
radit' si	pomáhat (<i>Radíme si jeden druhému.</i>)
radlica	železo na rádle pluhu
radličák	pluh o dvou radlicích
radlo	rádlo (používalo se k přaorávání a vyorávání brambor)
radostničky	obdarování příbuzných při narození chlapce
rádoš (Z)	lichý kus prodávaného stáda ovcí (řezníci nakupovali skopce na páry, lichý kus se dával nádvkem zdarma)
radvan	hlupák, nemotora
ráf, -ek	obruč (kola), nákoklek
rafika, -čka	ručička (u hodin)
rafnút'	chytit, kousnout (psem)
ragan	rošťák, darebák, nezbeda (už větší dítě)
ráchat' sa	šplíchat se, koupat se
rachnatý	chrčivě kvákavý ("rachnatá žaba"), (též "chrastavý")
rachométla	stará panna ("stará rachométla")
rachotina	dřevo ztrouchnivělé
rajbovat'	protahovat, čistit, dřít
rajcovat'	vzrušovat, dráždit
rajčula	okrouhlé místo za stodolou, na němž byl umístěn žentour poháněný dobytčím zápřahem; 2. místo pro hry a tancování
rajda	děvka
rajdat' sa	jít nejistým krokem
rajdovat'	řídít vůz ojem
rajská jatelinka	pískavice (rostlina podobná vojtěšce)
rajtovat'	jezdit na koni
rajzák	bojínek luční (tráva)
rajzovat'	jezdit, rejdit
rak	rak; 2. hrudička spařeného sýra vzniklá při výrobě žinčice
rákoš (z m.)	velké množství, hromada, velké stádo ovec
rakúse	pohodlí, blahobyt
Rakúse	Rakousko
rakúský	městský

rakůvka [v/f]	račí oko, račí krunýř svlečený, vápenitá kulička v žaludku raka (<i>Dyš neco spadne do oka, néni nad rakůvku.</i>)
rakva	rakev
rakyja	kořalka z hroznových výtlačků
rám súkenický	stojan dřevěný na napínání sukna
rámkování	přitesání a zpevnění "oblúku" opálek
ramlica	samice králíka
rana	rána, také ve výrazech "na ranu, v raně" - najednou, "v tú ranu" - ihned, "je ho rana" - je tělnatý, tlustý
ráňat'	otloukat, srážet, obírat (ovoce), obírat ořechy
randatý	střapatý
randy (R)	vlasý rozcuchané, střapaté
rání	mše první nedělní, ranní
ranostaj	hranostaj, kolčava
ranostajko	brzo vstávající člověk, "ranní ptáče"
rap	spěch, pilno (<i>V tem rapě sem zapomněl na ...</i>)
rapač, -pačka	řehtačka velikonoční
rapáčník	chlapec chodící před Velikonocemi s řehtačkou
rapatý, -vý	drsný, kostrbatý
rapl	blázen
raplovat'	bláznit, blbnout
rapnatý (Z)	rapavý, chrastivý
rápnuť	udeřit, střelit (<i>komu</i>)
rapotat'	mluvit rychle a nesrozumitelně; 2. řehtat řehtačkou
rarášek	plivník, domácí skřítek (též "špírek, špiritus, jarášek, smolňáček, popelňáček, kvasňáček, trňáček")
rárohy	haraburdí
ras	pohodný (též "šerha, dráč, kaděra"); 2. hrubiján
rástoka, ráz-	údolí pod hlavním hřebenem nad soutokem jejich potoků (nepojmenované), hluboké zalesněné horské údolí s potůčkem
raška	rehek zahradní, čermák; 3. fazole
rašpla	rašple
rat', -tica	kopyto sudokopytníka (rozpolcené)
rata (R)	potkan
rátat' (sa)	počítat, počítat s něčím; 2. vyrovnávat se (finančně)
ratica	kopýtko (ovčí, kozí)
ratúz (z n.)	radnice, 2. vězení městské
raubčík	zbojník, povstalec, loupežník
raubíř	zloděj, lupič
raubščík	pytlák, loupežník; 2. nezbeda, dareba
raubščit'	loupežničit, pytláčit
raz	jedna, jednou; 2. zcela, určitě (<i>To je raz jisté.</i>); 3. krát (" <i>jeden raz, dva razy, tři razy ..., raz tolik, od razu, kolěj razú, raz za razem, neraz</i> ")
ráz	rána
raz dva	ihned, brzy (<i>To bude raz dva hotové.</i>)
raz na raz	najednou

ráz po razu	jednotlivě
ráz to-ráz to	jednou to, podruhé ono
raz tolik	jednou tolik
raz za čas	jednou za čas
raz, dva ...	jedna, dvě ...
razem	najednou, náhle
razit'	páchnout, čpět
razit' na	podobat se (<i>komu</i>) (<i>Razí trochu na tatu.</i>)
ražnější	silnější
ražný, -no	prudký, bystrý (voda, kůň, jízda, krok); prudce, bystře, rychle (<i>Jede ražno.</i>)
rázovat'	jít rychle dlouhými kroky
ráztoka	viz "rástoka"
raztoléj	dvakrát tolik, dvojnásobek
razu, -zičku	skoro, téměř, úplně, stejně, zcela, vůbec
rebelovat'	odmlouvat, neposlouchat
rebeňat' sa	třpytit se, lesknout se, tetelit se (o vzduchu)
rebentit'	mluvit hlučně (<i>On tak ražno rebentil, že až nemilo.</i>)
recepis	recept na léky
redigovat', -ko-	řídít, nařizovat
redykat' sa	stěhovat se, přemístit se, odejít
redykat', -gat'	stěhovat, přemísťovat (cíleně, nuceně)
regirovat'	usilovat, ovládat
regma	revma
regrací	legrace
regyment	oddíl vojska (pěší nebo jezdecký pluk)
rechna	povídává žena
rechnit'	klábosit
rechnovat' (sa)	počítat; 2. vyrovnávat se s dluhem
rechotat'	rachotit, hrčēt, chrochtat
rechotka	řehtačka velikonoční
recht (z n.)	pravda
rehtor	řídící učitel
rejstr	registr
rékat', rý-	užívat v nářečí r místo ř (staří Valaši Záhoráci)
rekomandovat' (M)	poslat doporučeně
rekvijs	rekviem
rekvírovat'	zabavovat z moci úřední
réma, -isko	rýma
remazúra	nepříjemnost, škoda
remcat'	odmlouvat, mít námitky, brblat
remízek (Vi)	háječek
remtit' +	drkotat
rendlíček	orlíček obecný
rendlík	litinová nebo hliněná nádoba s nožkami k vaření na otevřeném ohni; 2. kastrol
repet'ák	řehtačka na stromě k plašení ptáků; 2. motocykl

repetit'	brebentit, plkat, mlátit hubou
repetuša	žena, která je výřečná
reputací	reputace, čest
rérňa	žlábkovitý soustružnický nůž na dřevo
rešta	rest, dluh, daň
reta!	braň se!
retovať'	zachraňovat, pomáhat; 2. spadnout (<i>Zretováł sa ze schodů.</i>); 3. řídit koně (na stranu i zpět); 4. hnát, vyhnat; 5. řídit, radit
retovať' (sa)	chránit se
retovať' sa	dávat si pozor, pečovat o sebe; 2. vzchopit se, vzpamatovat se (při chybném chování)
rév, -vek	výhonek, roub, řízek
rěž	žito (<i>odrůdy: "rakušanka, uherská, bohatá, hanácká, horská, čampaňa, pekudská"</i>)
rezance (ze s.)	nudle (též "łokše")
rezčesnúť' (sa)	rozštípnout, rozlomit (od sebe), vytknout si nohu
rezekvítek (R)	květina ?
režón	pes světlé, žitné barvy
rígl	závora, zástrčka
ríto, ří-	dolní část snopu
rmutný	kalný
roba	žena obecně, manželka, dcera dospělá (pro Valachy pojmenování nehanlivě)
robař	záletník, děvkař
robečka	ženuška
robiť'	dělat, pracovat
robiť' sa	stávat se vyspělou, vyspívat, měnit se v ženu, nabývat plných tvarů, chovat se dospěle
robják	záletník, děvkař
robka	žena mladá a hezká
robota	roboty, práce (těžká); 2. práce robotní "na panském" (byla "roboty pěší a roboty jétá" - s potahem)
robotní deň	den robotní dlouhý nebo krátký (" <i>dluhý</i> " <i>letní 7.30-19.30, "krátký zimní 9.30-17h</i>)
robotník	nádeník
robská práca	práce, kterou vykonávaly vždy jen ženy (pro muže byla taková práce nedůstojná)
robsko	žena (<i>pejor.</i>)
robský	ženský
ročák	hřibě roční
rodič	rodák
rodina	rodina; 2. příbuzenstvo
rodle	sánky dětské, dlouhé (též "rohačky")
rodný	úrodný, plodný
roh pastýřský	roh vyrobený z volského rohu
roháč, -če	vidle široké na kolečkách na vsazování hrnců na otevřený oheň v peci

rohačky	viz "rodle"
rohatina	nástroj kovářský
rohové	viz "ocasně"
rocháň	velký koláč pomazaný švestkovými nebo hruškovými povidly
róchanec	rána, prásknutí, bouchnutí
róchání	práskání, bouchání, tlučení
róchat'	bouchat, tlouci, práskat (bičem); 2. střílet (<i>Střechy róšú mrázem.</i>)
rochla	rokle, roklina; 2. "cérka" vysoká a vyzáblá
róchlý	opilý
rochnit' sa	s požitkem prodlévat
rochnit' si	hovět si
róchnút'	bouchnout, prásknout, udeřit, praštit (<i>Já ťa róchnu!</i>); 2.praštit sebou, hlučně upadnout (<i>Róchnút sebú na ledě.</i>)
rochoť ž	zmrzlé bláto na cestě (ztěžující jízdu)
rochotnatý	hrbolatý (od zmrzlého bláta)
rochýcnút'	vystřelit (z děla)
rojovnica	včelařská rojovnice vyráběná ze širokých jehličnatých lubů
rojovník	meduňka lékařská; 2. návnada k usazení roje
rok	rok (mn. "roky", nikoliv léta); "má už roky" - je plnoletý, "dochodijá mu roky" - má narozeniny, "k roku" - až příští rok, "došly mu roky" - zemřel
rok co rok	každoročně, každý rok
rok z roka	každý rok
Roketnica +	Rokytnice u Vsetína
roký	letý ("jednoroký, dvúroký" atd.)
roky rokúci	léta, dlouhou dobu
rokyta	jíva
rokytí	jívoví
rola	role, pole
rola mn.	role, pole
rola, -lka	role, lán, pole, políčko
róm	rám (boty šité na róm)
rónit (B)	srážet ovoce (kamením, kusem dřeva), (viz též "ráňat")
rosit'	popršet (<i>Enem tak zarosilo.</i>)
rosnica	rosnička
rosoší	viz "rosúška"
rospatnástit' sa	rozkurážit se
rospravit' sa	svléci se
rosprávjat'	vyprávět
rospravovat' sa	vysvlékat se
rossét'	rozset
rossévka	nádoba na rozsévání obilí
rosto	nastojte
rostonájdívnejší	nejpodivnější
rostúvat'	růstávat
rosúška	kmen stromku rozrostlý do dvou

rosypat' sa	porodit
roščikat'	rozlomit
roščiknúť sa	rozlomit se (velkou úrodou)
roščipec	rozštíplá větev, skřípec
rošit (B)	udeřit, praštit (sebou)
roškrknúť	roztrhnout
rošt	trám podstropní středový s letopočtem (pův. k zavěšení kotle nad otevřené ohniště v chalupě); 2. rožeň; 3. trám k zavěšení kotle na salaši; 4. věšák na zbraně
Roučka [+]	Růžd'ka (žel. stanice)
rováš	hůl dřevěná se zářezy k početním záznamům (sloužila bačům pro záznamy o odběru sýra)
roveň ž	rovina
rovénka	rovinka ve svahu
rovesník, -nica	narozený v jednom roce nebo měsíci
rovňačka	viz "škobla dvúruční"
rovnaký, -ko	stejný, stejně
rovnat' sa	měřit síly; 2. narovnat se; 3. vypořádat se (s dluhem)
rovně mn.	pole na rovině (dobré půdní kvality)
rovnětak	rovněž, stejně
rovno	přímo; 2. stejně (<i>Je rovno tak dlhý.</i>); 3. zaokrouhleně ("na rovno")
rovnú	rovnou, zrovna
rovňú	po rovině
rovný	přímý, rovný
Rozára, -zka	Růžena, Rozína
rožat'	rozžehnout, rozsvítit
rozbabrat'	rozhrabat
rozbambúšit (Z)	rozpárat, rozkuchat (zvěř)
rozbaranit'	rozbourat, rozházet, zpřeházet
rozbarúchaný	pobouraný
rozbečat' (sa)	rozplakat se
rozbírat' sa	jasnit se
rozbit' (sa)	rozbít; 2. zrušit dohodu
rozbráňit'	odtrhnout od sebe (při rvačce)
rozbráknúť sa	rozletět se, rozběhnout se
rozbrňaný	rozdováděný, rozverný
rozbúřený	rozbouřený
rozcapartovat'	roztrhat, rozcupovat
rozčapat'	rozšlapat
rozčápený	rozšláplý (" <i>rozčápený kuřinec</i> ")
rozcasnaný	rozcuchaný
rozčákat'	rozstříkat, rozlít
rozčápený	sedící nebo ležící s roztaženýma nohama
rozčápený	rozkročený a příkrčený
rozčápit'	roztáhnout od sebe
rozčapit' sa	roztáhnout nohy (v sedě nebo v leže)

rozčápit' sa	postavit se s nohama roztaženýma od sebe
rozčáplý	rozlitý, rozšplíchlý
rozčechrat'	rozcupovat, rozčesat (o vlně)
rozčepýřený	rozcuchaný; 2. uraženě nafouklý
rozčepýřit' sa	rozcuchat se; 2. uraženě se na nadmout, nafouknout; 3. rozohnit se
rozčertit' sa	rozzlobit se
rozčerveňaný	zarudlý
rozčeslý	odlomený (větev od kmenu ve srůstu); 2. natržený (v třísech)
rozčesnut'	rozlomit větve v místě srůstu
rozčesnut' (sa)	rozštípnout (se), rozlomit (se), prasknout (v místě srůstu); 2. roznožit se (doširoka, bolestivě)
rozčesnutý	rozlomený v místě srůstu
rozčopený	rozkročený
rozčopit' sa	rozkročit se
rozdaj	rozdávání
rozdaňkovat'	rozházet (majetek)
rozdávený	rozevřený, roztažený, rozšklebený
rozdavhuba	křikloun
rozdávit'	otevřít, rozevřít ("rozdávit' hubu")
rozdavovat' hubu	viz "rozdavovat' sa"
rozdavovat' sa	otevírat ústa, zobák; 2. nadávat, hubovat, lát; 3. rozkřikovat se, vadit se (hrubě, urážlivě)
rozděščit' sa	rozpršet se
rozdrapený	rozevřený
rozdrapit'	otevřít dokořán, rozevřít (dveře, oči ap.)
rozdrapit' (sa)	roztáhnout, rozpřáhnout se, odkrýt se
rozdrapit' oči	otevřít oči
rozdrapovat' sa	chvástat se, chválit se, povyšovat se, roztahovat se, uzurpovat, osopovat se
rozdrchmaný	rozcuchaný, rozčepýřený
rozdrchmat'	rozmotat, rozcupovat, rozčechrat
rozdrobit'	rozměnit na drobné
rozdrúzganý	rozdrčený, rozbitý, roztrášený, rozmlácený
rozdrúzgat'	rozdrtit, rozbít, rozmlátit, roztrástit
rozduť sa	nafouknout se (o dobytku)
rozdvít' (Vi)	rozštípnout, rozeklát
rozebraný	rozčtvrcený (o mase)
rozebrat'	rozčtvrtit (vepře); 2. rozebrat (<i>Všecko po něm rozebrali, ešče byl teplý.</i>)
rozebrat' (sa)	rozveselit (se), vzpamatovat se (z dřimoty); 2. těšit, utěšovat někoho, přivést na jiné myšlenky (v neštěstí, zármutku)
rozedrat'	roztrhat, rozedrat
rozehnat' sa	rozmáchnout se
rozehnat' sa	vyjasnit se, vyčastit se (<i>Mračna sa rozehnaly.</i>)
rozehnatý	rozběhlý; 2. rozmáchlý (s paží připrav. k úderu)
rozechtěný	roztoužený

rozejít'	rozmyslet si (<i>Rozešlo ho to.</i>)
rožek	růžek; 2. váleček z dobytčího rohu k plnění klobás a jitrnic; 3. rožek dřevěných vidlí; 3. viz též "hryzák"
rožek (R)	brambor (tvaru rohlíku)
roženec	rožeň
rožének	prut u kosy "hrabice"
rožénková hrabica	"hrabica s "roženky" (užívaná na panských dvorech)
rožénky	dřevěné vidle senné; 2. vidle na vsazování menších hrnců do pece
rozený strom	matečný strom (vypěstovaný z jádra)
rozepjatý	rozepnutý
rozesmít'	rozesmát
rozestúpit' sa	rozmočit se, nabobtnat (o dřevěných nádobách)
rozešlý	šmatlavý (<i>Tá kráva je jakási rozešlá.</i>), (též "šantavá")
rozezdať sa	rozvést se
rozežhranec	člověk neskromný, rozpustilý, nevychovaný
rozežhraný	nevychovaný, rozpustilý, neskromný, mlsný
rozfalcovat'	rozčtvrtit klát
rozfikany (F)	rozházený
rozflaňhářit' (Vi)	bezhlavě utratit
rozfofrovat'	utratit mnoho peněz, 2. rozpálit (kamna)
rozfrnit'	rozpiplat
rozgajdaný	neupravený, rozepjatý, nepořádně oblečený
rozgébený	otevřený, rozevřený
rozgébit'	otevřít dokořán
rozglábený	otevřený dokořán, rozhalený
rozglábit'	otevřít, rozevřít (<i>Rozglábil okénco.</i>)
rozglabovat' sa	odchlipovat se, rozvírat se
rozglajdaný	rozvrzaný, rozklížený, uvolněný, rozviklaný
rozglajdat'	rozvrzat, rozklížit, rozviklat
rozgléjit' sa	rozklížit se
rozgňávit'	rozmáčknout
rozgurášený	rozjařený, rozdivočelý, vztekly
rozgurášit'	rozkurážit
rozgyglat'	rozviklat
rozhádat' sa	dostat se so hádky
rozhajcovat'	roztopit, rozpálit (oheň, kamna)
rozhazovat'	rozebírat, odstraňovat ("rozebírat' komín")
rozhazovat' oheň	rozmetat ohniště
rozhledět' sa	přivyknout přítmi
rozhnájat'	hnojit pole, rozhazovat hnůj
rozhnápaný	rozbitý
rozhnápat'	rozbít, roztřískat
rozhonganý	rozviklaný
rozhongat'	rozviklat, rozhoupat
rozhoňování	navětrání rujných ovcí beranem bez oplození
rozhraděný	rozhrazený, oddělený plotem
rozhrňat'	rozhrnovat

rozhrnút'	rozepnout se, obnažit (ňadra)
rozhuda	tvarohová pomazánka
rozhúkaný	rozježděný
rozhúšat'	rozhoupat
rozhybák	kleště na nastavení rozteče zubů pily
rozchlapiený	rozepnutý
rozchlapit'	rozevřít
rozchod (B)	rozchodník ostrý (léčivá bylina)
rozchodník	květina (<i>na Štědrý večer se snímala z okna, aby se lidé v domě nerozešli v novém roce ve zlém</i>)
rozchrámat' sa	začít kulhat, pokulhávat
rozchýřit' (sa)	rozhlásit (se)
rožihat'	rozsvěcovat
rozjaděný	rozzlobený
rozjadic' sa	rozzlobit se
rozjevený	rozpustilý
rozkahrcat' sa	rozkašlat se
rozkaňúřený	rozzlobený, rozzuřený (jako kanec)
rozkaňúřit' (sa)	rozzuřit (se)
rozkatěný	rozzlobený
rozkatit' sa	rozzlobit se
rozkazač	posel obecní, dráb, hlásný
rozkládat'	rozmlouvat (<i>Už sem jí to kolnástkrát' rozkládala.</i>)
rozkládka	třísky na rozdělání ohně
rozklebetit'	roznášet klevety, drby
rozkmásaný	roztrhaný, rozškubaný
rozkmásat'	roztrhat, rozškubat, rozervat
rozkmásat (B)	roztrhat (oděv)
rozkmasený	roztržený, rozervaný
rozkohútit' sa	rozčilit se, rozzlobit se, rozzuřit se
rozkombélat'	rozhoupat
rozkomsený	rozcuchaný
rozkonářit' sa	rozvětvit se
rozkročito	rozkročmo
rozkrápat'	rozbít
rozkríbit'	rozrůstat, odnožovat (o obilí)
rozkríbit' sa	rozrůst se, rozvětvit se, bohatě odnožovat
rozkrídlený	rozšířený (kabát kolem pasu)
rozkrúpat'	rozkrúpat, rozchroupat
rozkvasený	rozespalý
rozkvasit' sa	rozespat se, být v polospánku
rozkýcat'	rozlít
rozkysaný	rozespalý
rozkyslý	rozespalý
rozložít' hnúj (M)	rozházet hnůj na pole
rozložít' si	rozvážit si, rozmyslet si
rozlučka	rozloučení

rozlúchaný	rozmočený, nasáklý (boty)
rozlúchat'	rozmočit (obuv)
rozmarasený	rozmačkaný, roztrřířtřený, rozbitý
rozmarasit'	rozbít, rozmlátit
rozmasárovat'	rozsápat
rozmazaný (B)	rozmazlený
rozmásat' sa	mluvit rozmazleně
rozmigzit'	roztrhat
rozmicchat'	rozmíchat
rozmiřané	bramborová kaře, míchané brambory
rozmiřaný	rozmíchaný
rozmiřat'	rozmíchat
rozmjágat'	rozmačkat
rozmlažit'	rozplesknout, rozmáčkknout
rozmlétý	rozemletý, mletý
rozmnáganý	rozmačkaný
rozmnágat'	rozmačkat
rozmrvit'	rozcuchat
rozmrzat'	rozmrzávat; 2. ztrácet rozmrzelost
rozmysel	rozum, důkladně promyšlené, uvážené konání
rozmyslný	rozumný, smysluplný
rozmyřlat' (si)	přemýřlet, uvařovat
rozmyřlat' sa	rozmyřlet se
roznút'	rozsvítit
rozňý	rohatý
rozňý statek	hovězí dobytek, skot
rozor	brázda
rozorávat'	orat brázdy od středu pole
rozpajeděný	rozdrážděný, rozlícený
rozpantat'	rozplést, rozmotat
rozpas	obloukové rozptýlení ovcí při pastvě
rozpatařitovat'	rozkuchat, rozmačkat, rozvařit
rozpatnástit' sa	roz dovádět se
rozpařit'	roztrhnout (plátno)
rozpěkný	rozmilý
rozpínák	rozpěrka "gréf/vrlin" selského vozu (téř "glam, rozpon")
rozpínat'	rozpojovat, rozpínat
rozplahaný	na prsou rozepnutý, téř "rozplázený"
rozplantat'	rozmotat
rozplázený	rozepnutý pod krkem; 2. otevřený dokořán ("rozplázené dveři")
rozplázit' sa	rozhalit se
rozplácnút'	rozplácnout
rozplesknút'	rozmačkat
rozpleřit' (sa)	roztrřítit; 2. prařit sebou na řiroko
rozplápaný	rozvařený
rozplápat' sa	rozvařit se
rozpluha (R)	brázda

rozpoľtiť	rozštípnout, rozseknout napůl
rozpomínka	vzpomínka
rozporúchaný	rozbouraný
rozpovéděť	porozprávěť
rozprahnúť	popražiti
rozprach	mouka, která se rozpráší při mletí ("na rozprach" - navíc)
rozpravit' sa	vysvléci se
rozprávjat'	vykládat, vypravovat, mluvit
rozprávjat' patama	toužiti milostně, tokat (o děvčatech); 2. hovořiti úlisně
rozpravjat' sa	odstrojovat se
rozpravný	řečný
rozprýskaný	rozpukaný, rozpraskaný (<i>Mám pysky od větru celé rozprýskané.</i>)
rozprež	spor
rozpučený	rozmáčklý, puklý
rozpučit'	rozmáčknout, puknout
rozpust	rozpustilost, rozvernost, nevázanost ("krade, křičí v rozpust")
rozpusta	dítě rozpustilé, nevychované
rozpúšťat'	rozpouštět (shromáždění)
rozrúbat'	rozsekat (sekerou nebo šavlí)
rozřeknúť sa	rozpovídat se
rozsad	rozpuštění salaše, navrácení ovcí majitelům
rozsádený	rozmístěný, usazený podle svého
rozsádlit' sa	rozesadit se
rozsalašit'	rozdělit, roznést, rozmístit, oddělit
rozsét'	rozsít
rozsét'	zasít, vysít
rozsévat'	rozsívat
rozsívka	nádoba dřevěná na měření obilí; 2. plachta na rozsévání obilí
rozkřipec	rozštěp, rozštípnutý kolík jako svorka
rozsocha	kmen rozdvojený
rozsocha, -chy	kmen stromku rozrostlý do dvou; 2. část zadku vozu (též "židlo")
rozsocháč	strom rozdvojený v kmeni
rozsochatý	ve tvaru vidlice, nepravidelně rostlý
rozstřapatěný	střapatý
rozsúška	vidlice (na kmenu nebo větvi)
rozšafno	víc než je nutno, marnotratně
rozščep	rozštípnutí, roztětí ("na rozkoľ" - středem, "na pobľan" - rovnoběžně s průměrem)
rozščignúť	rozštěpit po délce ("po duši"), rozpůlit prut tahem
rozščiknúť sa	rozčísnout se
rozščérený	rozesmátý
rozščrabovat' se (F)	rozškřikovat se
rozščračený	rozpuštěný, seškvařený (o slanině)
rozščračit'	rozpustit, opražiti slaninu
rozščrkat'	roztrhat (papíry)
rozščrknúť	roztrhnout, škrtnutím zapáliti (<i>Rozščrknú ti hubu!</i>)

rozškřúpat'	rozchrupati (kosti)
rozškřúpit'	rozlousknout (zuby)
rozšmajdaný	chůzí opotřebený
rozšprajcovat'	rozepřít
rozšrotit'	rozčtvrtit klát
rozštěpec	skřípec
rozštipec, -šči-	držák na "světidla"
rozšvácat'	rozštípat, rozšvihat
rozšvicovaný	rozpálený
rozšvrát'	rozkvedlat
roztáhlý	rozlehlý, dlouhý ("roztáhlá dědina")
rozťápat'	rozmačkat
rozťat'	rozetnout, rozseknout
roztéčka	kružidlo, odpichovátko dřevěné; 2. rozpěrka; 2. řezba ozdobná na dřevu (kruhových tvarů)
roztírat' (M)	třít (len)
rozto-	moc, velice, pře-
roztodivný	rozmanitý, všelijaký, podivný, přepodivný
roztomanitý	rozmanitý
roztopěkně	s radostí
roztopený	rozpuštěný, roztavený
roztopit'	roztavit (vosk); 2. rozpustit (máslo); 3. roztopit (<i>Roztop v peci!</i>)
roztopit' sa	roztavit se, rozpustit se
roztratit' sa	poztrácet se
roztrekat (Z)	utratit, promrhat na ledaco
roztroškovat'	utratit po troškách
roztrúsit'	roztrousit (seno); 2. rozšířit (pověst)
roztržkat (sa)	rozejít se, roztržít; 2. rozdělit ovce (na zvolání "třž!" jdou do chléva)
roztřepat'	rozbít (kameninu)
rozuzlit'	rozvázat uzel
rozvád'at'	zrazovat od úmyslu, bránit (v čem)
rozvaděný	rozzlobený, rozhádaný
rozvalený	rozseklý, rozťatý, rozbitý
rozvalit'	rozseknout, roztít, rozrazit
rozvalit' sa	sednout si, lehnout si (zeširoka)
rozvalit' si	rozbít (si), rozřezat si, zranit se (<i>Rozvalil si nohu.</i>)
rozvalovat' sa	ležet, sedět zeširoka
rozvažito	rozvážně
rozvezlý	prostořeký, nevychovaný, drzý
rozvíňat' sa	rozvíjet se, rozkvétat (o poupatech)
rozvíňat' sa (M)	rozkvétat
rozvlácat'	roztahovat, roznášet (náčiní)
rozvora	rozpěra vozu (spojující jeho "předek a zadek")
rozvozglit'	rozmazat
rozvřešcat' sa	rozplakat se, rozkřičet se
rozvykládat' sa	rozpovídat se

Rozynkow +	Nový Hrozenkov
rozžat'	rozsvítit
rozzatrápený	zpropadený
rozžehnút'	rozdělat oheň
rozzíblý	rozmrzlý
rozzíbnút'	rozmrznout
rozžihnút'	viz "rožat"
rozžuchlaný	mokrem rozměklý ("rozžuchlané papuče")
rozžuchlat'	rozžmoulat, rozmočit
rozžut'	rozžvýkat
rubáč	dřevorubec
rubáč	část ženské košile od pasu do poloviny lýtek; 2. rubáč sešitý s opléčkem (<i>díly: suknic, opléčka, tráček</i>) - přestaly se nosit koncem 19. stol. a nahradily je "košule a spodnice"
rúbač	sekera
rúbačka	bitka
rubáň (B)	mýtina, vyrubaný les
rúbanisko	mýtina, na které ještě leží pokácené stromy
rúbat'	sekat, rozsekávat, osekávat dřevo; 2. rubat uhlí; 3. bít
rúbat' sa	bít se, prát se, rvát se
rúbenica	srub, chalupa sroubená
rubisko	les vykácený, paseka, 2. les do třetího roku od vyrubání (po zasazení pak "seč/podsad, léč a hora")
rubnúť sebú	upadnout
rúcat' sa (ze s.)	padat, sesypat se
ručaj	potůček s velkým spádem pod pramenem
ručat'	zurčet
ručata	ručičky
rúče	rychle, hbitě, honem; 2. jakmile, sotva
ručej	bystřice, bystrý potok
ručička	ručička u hodin (též "rafika")
ručičný	střelný
rúčka	držadlo, rukojeť
rúčky (Z)	držadla pluhu (viz též "klače")
ručník	šátek do ruky ke kroji (ručník = "utěrák")
ručník (Z)	pruh plátna na svatebním mužském kroji
rudař	kovkop
rufiantka	svůdkyně
rúhač	rouhač, neznaboh
ruja	říje, páření
rujný	vášnivý, bujný, divoký, bujarý; 2. je v říji, v období páření ("hóní sa")
ruka	ruka ("pod rukú" - tak, aby to nikdo neviděl, "na ruku" - platit ihned hotově, "jedna ruka" - zadobře)

rukávce [v/f]	rukávce (halenka k ženskému kroji) s nabíranými rukávy, zdobené výšivkou na límečku, příramcích a koncích rukávů (záda tvoří "stánek", prsní část "přednica", rukávy jsou všity v "náramky", úzký límec se nazývá "obojek")
rukávce každodňové	rukávce všední, bez výšivek, z hrubého plátna
rukávce kožuchové	rukávce vdaných žen s rukávy střiženými "do baňky"
rukávce rovné	rukávce svobodných žen s rukávy střiženými rovně
ruklen (B)	díl opěradla, tyčinka
rumánek	heřmánek
rumigať	chrupat, chroustat (seno, "letinu")
rumijánek	rozmarýn
rumkat'	křupat, chrupat
rumpáň	košile hrubá nevyšívaná
rumpaňa	košile mužská z hrubého lněného plátna bez výšivek
rumpaňa	košile mužská z hrubého lněného plátna bez výšivek
rumpla	valcha ruční
rumplovat'	lomcovat (hlučně); 2. drát, trhat kalhoty; 3. chroupat (dřevo)
rumpotat'	ronit slzy
rumraj	rej, shon
rumunská slova	slova přejatá z rumunštiny (<i>"bača, bosora, bryga, brynza, cap, cit!, čagara, čutyra, fujara, geleta, gigula, glag, grúň, harfa, koliba, košár, kumhár, kyčera, magura, mosor, pajta, putyra, pyrt', salaš, strunga, topárka, urda, valach, vatra, žinčica"</i>)
rúno	rouno
runtem (R)	stále, natrvalo
runtovat'	naléhat; 2. obcházet kolem (bez účelu)
rúpání	chrupání, hlodání
rúpat', -pkat'	chrupat, hlodat (<i>Ovce rúpú letinu.</i>); 2. křupat (při chůzi po sněhu); 3. praskat
rupnik (F)	orsej
rupnúť	puknout, prasknout
rupotat'	chřestit (ořechy při přesypání, kroupy na střechu ap.)
rúra, rúrka	roura, rourka, potrubí
rus	šváb
rusňácky	rusínsky
Rusňák	Rusín
rúst'	růst; růst v ústech (nechutnat), narůstat (o Měsíci)
rušat'	pospíchat
rúšat'	ničit boty chůzí po mokru
rúška	pruh plátna 30 cm široký k zavnutí hlavy vdaných žen, 150-220 cm dl., na koncích vyšívaný a krajkou obšitý (používaly se asi do r. 1870)
Rušťka, Rou- +	Růžd'ka
rúta	routa vonná
rútit' sa	řítit se
rutyka	křik, hlomoz, rvačka

růža	růže
růžčka	kus bílého sukna na "kopýtca"
ruzga (F)	roští
růžica	tenká tříska spirálovitě zkroucená
různem	porůznu, na různé strany
rvač	bitka
rváč	plavuň <i>Lycopodium clavatum</i> (<i>nesměla se přinést do chalupy, tam přinášela neštěstí, vádu a rvačky - za nádry ji nosili jen rváči, kterým přinášela štěstí a nezranitelnost</i>); 2. dřič
rváč	plavuň
rvač (R)	rvačka
rvat'	trhat
ryba, -bka	ryba
rybař černý (F)	skorec vodní
rybař modrý (F)	ledňáček
rybářka	racek
rybí ocásek	steh "na krokvičku"
rybí očko	pomněnka (též "nezabudka, živníček")
rybička	rybka; 2. hmyz držící se ve vlhku
rybina	rybí zápach
rybizl (Z)	rybíz
rybizla (F)	angrešt
rybizle	rybíz (plod i keř)
rybsko	velryba (jen v podádkách)
ryby na Val.	ryby ve val. řekách a potocích (v roce 1850): bělice, hořavka ("čepka"), jelec, lín, lipan, mihule, mník, mřenka ("břen"), okoun, ouklej, parma, piskoř, podoustev, pstruh, řízek ("hrúz"), střevle ("slúnko"), sykavka, vranka ("hlaváč"), štika, tloušť ("kleňa")
rýcnút'	rýpnout
ryčat', -čet'	ryčet, křičet, řvát; 2. téci proudem, řinout se, pršet (hustě a mohutně)
rygáč	beran uherský s velkými rohy
rygáš	ovce s dlouhou řídkou srstí
rygl	zástrčka, závora; 2. tyč v plotě (vodorovná)
rýgla (M)	dřevěná tyč v plotě (též "rýgl, špingla")
rygol	příkop
rychlík	oves ranný
rychna	zápach, smrad
rychta	fojtství, úřad rychtářský; 2. lepší práce
rychtár (B)	viz "purkmistr"
rychtovat' (sa)	připravovat (se), chystat (se)
rychtyk! (z n.)	opravdu
rýkání	vyslovování r místo ř
rýkat'	téci proudem (s přestávkami)
rýknút'	sprchnout hustě
rýl	rýč

rýlo	viz "rýl"
rýna	žlab dřevěný, okap
rynek, rynek	náměstí
ryngla	kroužek, nýt s otvorem; 2. náušnice; 3. ryngle, slíva
rynka	podstavec na dojení ovcí
rýnka	žlábek dřevěný k svedení vody
rynskula	zlatka papírová, "rýnský"
rýnský	zlatka, zlatý (rak. konv. měna = 0,5 tolaru = 30 krejcarů)
rýnšćák	peníz stříbrný, "rýnský"
rýnšćák	rýnský, peníz
rynštok (M)	rigol, stružka
rýpačka	viz "šuchtačka"
rýpaný	vrásčitý, zvrásněný (po neštovicích)
rypkat' (sa)	š'ourat (se), konat drobnou práci
rypná zem	hlubší vrstva naplavené ornice
ryrýkat'	houkat, ryčet
ryšava	zrzek
rytvisko	rýha na poli způsobená vodou
rýž	ostrý kraj, hrana
rýža	rýže
ryzec	ryzec pravý
rýžňa	svážnice
rzavka	rezavá voda, červené bahno

Ř

řácký	pořádný, velký
řad	nádobí ("kuchyňský řad")
řád	hospodářské náčiní, nářadí (pluh, kolečko, brány, kromě vozu)
řadem	po pořádku
řádka	záhonek, políčko
řádník	svatebčan, který se podílí na úhradě kořalky
řadú	po řadě, postupně
řasa	květ lísky; 2. klas ovesný
řebřík	žebřík
řeci	řka, prý, takřka; 2. pravíc, říkajíc
řeci, řeku (Vs)	jářku (na Brumovsku jen "jářku")
řeč	hovor, rozmluva, řeč, pomluva ve významech: "býl sem s ním v řeči" - mluvil jsem s ním, "měli sme vás v řeči" - mluvili jsme o vás, pomlouvali jsme vás, "nadělál si řeči" - důvodů k pomluvám, "přijdi na kúsek řeči" - popovídat si
řeča	mluvka, žvanil
řečiska	pole u řeky
řečisko	řečiště (záplavová oblast porostlá travou)

řečníť	mluvit, hovořit
řečnovat'	mluvit, hovořit, vyprávět, povídat; 2. pronášet proslov, kázat
řečný	hovorný
ředekva	ředkev
řehnit' sa	řehtat se, smát se (hlasitě)
řehónit' sa	smát se
řehot, -tání	smích
řehotat' (sa)	řehtat; 2. smát se
řehúňat' sa	chechtat se, smát se (velmi hlasitě)
řehúzňat' sa	chechtat se, řehtat se
řehýňat' sa	smát se na plnou hubu
řeklý	řečený
řekňaci	tak říkajíc
řeku	jářku, povídá se, že (též "řeci")
řemen	řemen
řemení	část koňského postroje (součásti: "podpínka, zvršina, spínka, poboček, postraněk, s'ahle, opraty, zubno")
řemení	řemen
řepíček	řepík lékařský
řepka	konec ocasu dobytčího
řepoví, -vina	řepné listí (oloupané)
řeřavý	žhavý
řeřucha	řeřicha
řešétko	husté sítko k prosévání krupice
řetaz	řetěz (části: "ohnívko, kaniferka, kotuška")
řetázek, -zka	řetízek
řeza ž	výprask, nářez (<i>Dostaneš řezu.</i>)
řezáč	zákazník na pile
řezák	nůž, jehož ostří je pevně vsazeno do rukojeti
řezání	kastrace beránka
řezat'	řezat, 2. sekat (prutem nebo šavlí); 3. klestit zvířata chovaná na žír; 4. bít, trestat; 5. řízně hrát; 6. mluvit německy
řeziny	piliny
řezivo	náčiní potřebné k řezání a tesání
řezúgat'	řezat skřípavou pilou
řežucha	viz "řeřucha"
říček (Z)	zítřek
říčet', -čat'	téci, zurčet
říčica	síto různé hustoty na "cúdění" vyláčeného obilí (<i>dily: "hub, pláténko/síto, vrkoč, zešívka"</i>)
říčica ohrabeční	viz "ohrabečnica"
říčičář	výrobce sít a "říčic"
říční	bečevný
říčný	vydrážděný (pohlavně)
řidina	zředěné pivo nebo víno
říka	říčka
říkání	modlení

říkat'	číst (<i>Co to říčete?</i>); 2. modlit se
řimbaba	léčivá bylina (třezalka ?)
řisa	jehněda (květenství olše, lísky, břízy, osiky)
řisná sukňa	sukně řasená, skládaná, široká
řisný	řasený, skládaný, nařasený
řit'	spodní část snopu; 2. zadnice (celá)
řítí	spodky snopů
řítka	prdýlka
řitnice (F)	jelito
říto	postranní části "posadu"
říz	ostří; 2. říznutí ("jedným řízem" - najednou); 3. ostrost
řížňa	místnost v níž se řeže řezanka
říznút'	udeřit
řkúci (Z)	zlý, špatný (<i>My nejsme lidé řkúci - tj. schopní uřknout.</i>)
řmení (Vs)	rmen
řměť	viz "hřměť"
řóchanec	prásknutí bičem, šleh, prd
řóchat'	bouchat, střílet, práskat
řúcat' sa	hnát se, řítit se
řúcavý	řvavý, hlasitý; 2. uřícený
řúcnút'	zařvat
řujná zima	tuhá, krutá zima
řujnosť	bujnost
řujný	tuhý ("řujná zima")
řújný	v říji, bujný
řup, -oň	křupan; 2. sedlák (<i>pejor.</i>)
řútít'	pohrýzt (od housenek)
řvat'	křičet, povykovat; 2. plakat (usedavě a hlasitě)
řvava	vřava, řev, nářek, křik, povyk
řvút	řvoun